

CE značka - prísnejšia kontrola

Piatok, 22 február 2008

V rámci textu zo serveru www.europarl.europa.eu preberáme článok, ktorý úzko súvisí so značkou CE. Prijímané opatrenia zdôrazňujú najmä zodpovednosť dovozcov pri dovoze výrobkov a výrobcov, pokiaľ ich výrobok EP schválil legislatívou búrajúcu prekážky voľného pohybu tovarov

Poslanci EP schválili kľúčovú legislatívu pre uplatnenie voľného pohybu tovarov v EÚ. Ten je síce garantovaný ako jedna z hlavných slobôd Únie, no v skutočnosti sa

pri jeho vykonávaní v praxi vyskytovali rôzne prekážky. Nové pravidlá okrem uplatnenia predaja produktov v rámci EÚ prinesú aj posilnenie zodpovednosti výrobcov a importérov za predávané výrobky uplatňujú malým a stredným podnikom získavanie informácií a vyjasnia používanie značky zhody produktov ("CE") s platnou legislatívou.

Vzhľadom na dohodu EP s Radou bude môcť schválená legislatíva po formálnom odsúhlasení v Rade čoskoro vstúpiť do platnosti.
Súvislosti

Voľný pohyb tovarov je jednou zo štyroch základných slobôd voľného trhu garantovaných EÚ, v praxi sa však obchodníci často stretávajú s protekcionizmom, nedostupnosťou potrebných informácií či inými prekážkami brániacimi im plne túto slobodu využívať. Deje sa to napriek tomu, že Zmluva EÚ zakazuje členským krajinám (okrem určitých presne stanovených prípadov) brániť vstupu výrobkov z inej členskej krajiny Únie na ich trh. Tento princíp je známy ako princíp "vzájomného uznávania".

Okrem toho sa tiež stáva, že na trh EÚ sa dostávajú výrobky z tretích krajín, ktoré nespĺňajú požadované európske štandardy, no zodpovedné firmy je schopné mimo EÚ vyprodukovať či vyvozovať.

Poslanci preto odobrili legislatívny balík troch opatrení, ktoré budú problematickú situáciu riešiť. Spoločne vytvárajú rovnováhu, keďže jedno z opatrení je zamerané na odstránenie prekážok voľného trhu pri produktoch, na ktoré sa nevzťahuje harmonizácia v rámci EÚ, kým ostatné dve sú orientované na zabezpečenie dohľadu nad produktmi uvádzanými na trh, spadajúcimi do celoeurópsky harmonizovanej legislatívnej oblasti.
Zodpovednosť za dovezené produkty budú niesť importéri

V prípade rozhodnutia o spoločnom rámci pre označovanie výrobkov uvádzaných na trh v EÚ hlasovali poslanci za to, aby hlavnú zodpovednosť za súlad výrobku s platnými predpismi niesli v prípade výrobkov vyrobených v EÚ ich výrobcovia a v prípade výrobkov vyrobených mimo EÚ ich dovozcovia.

"Hlavným zámerom Parlamentu je dovoliť, aby boli za bezpečnosť dovezených výrobkov výlučne zodpovední ich importéri", uviedla spravodajkyňa Schaldemose, pričom dodala, že na trh v EÚ budú môcť dovozcovia umiestniť len bezpečné výrobky. Pri súčasnej legislatíve je totiž podľa nej veľmi ťažké potrestať napríklad výrobcov škodlivých hračiek dovezených z Číny, keďže tí zatvárajú svoje továrne a zmiznú hneď po tom, ako sa problém prevalí. "V budúcnosti budú teda za takéto konanie niesť zodpovednosť dovozcovia", zdôraznila.

Čo sa týka označovania výrobkov - najmä používania značky CE - poslanci vyjadrili presvedčenie, že si vyžaduje lepšiu definíciu, aj lepšiu ochranu. Význam tejto značky je totiž často chápaný nesprávne, v dôsledku čoho viaceré výrobky nesúce toto označenie nespĺňajú príslušné právne predpisy. Označovanie značkou CE nie je v EÚ harmonizované a dopĺňa len miestne národné označenia.

Kompromisné znenie uvádza, že značka CE má byť jedinou značkou konformity výrobku s harmonizovanou legislatívou EÚ, pričom ostatné doplňujúce označenia (národné označenia) budú ponechané za podmienky, že prispievajú k zlepšeniu ochrany spotrebiteľa a budú označovať oblasť, na ktorú sa nevzahuje legislatíva EÚ.

Podľa odsúhlaseného rozhodnutia by mali mať členské krajiny právo ustanoviť primerané a odradzujúce sankcie v prípade zistenia porušení predpisov. Okrem toho sa navrhlo, aby mali výrobcovia povinnosť uchovávať dokumentáciu súvisiacu s udelením značky CE po dobu 10 rokov od uvedenia výrobku na trh. Porušenie princípu vzájomného uznávania má zdôvodniť, nie výrobca.

Druhou časťou prijatého balíčku je nariadenie o uplatňovaní národných technických predpisov pre produkty zákonne uvedené na trh v inej členskej krajine, na ktoré sa nevzahuje európska harmonizácia (ide o približne 25 % produktov vyrábaných v EÚ). Jeho cieľom je posilnenie vnútorného trhu Únie zlepšením voľného pohybu tovarov. Požaduje pritom čo najmenšie uplatňovanie špecifických národných predpisov odporujúcich princípu vzájomného uznávania, väčšiu právnu istotu a jasnejšie informácie v oblasti pravidiel, ktoré môžu členské krajiny pri zákaze vstupu určitých produktov na ich trh zvoliť.

"Po vstupe tejto legislatívy do platnosti už nebude môcť napríklad Belgicko požadovať, aby mali bicykle vyrobené vo Fínsku povinne nainštalované ručné brzdy, ak majú byť predávané na belgickom trhu," uviedol fínsky europoslanec Alexander Stubb, ktorý je spravodajcom k tejto správe.

Okrem toho nariadenie požaduje aj zlepšenie výmeny príslušných informácií medzi jednotlivými členskými krajinami a zabezpečenie prístupu výrobcov k informáciám o uvedených národných technických pravidlách. Nariadenie ráta aj s vytvorením kontaktných centier v každom členskom štáte, ktoré by malým a stredným podnikateľom poskytovali čo najviac informácií o postupe vzájomného uznávania.

Podľa požiadaviek odsúhlaseného nariadenia bude navyše na úrovni EÚ ustanovený spoločný postup, ktorým sa budú musieť riadiť príslušné orgány členských krajín v prípade, ak by chceli princíp vzájomného uznávania obmedziť.

"Ak by princíp vzájomného uznávania fungoval tak, ako má, hrubý domáci produkt EÚ by vzrástol o 1.8 %," uviedol Alexander Stubb.

Súčasťou nariadenia je napokon "prenesenie zodpovednosti za dokazovanie" z výrobcov na členské krajiny. To znamená, že povinnosť odôvodniť obchodnú prekážku pre dovoz určitého výrobku (z dôvodu ochrany zdravia alebo životného prostredia) bude niesť členský štát, a nie podnik snažiaci sa o predaj výrobkov na trh tejto krajiny.

Nariadenie má vstúpiť do platnosti 9 mesiacov po jeho publikovaní v Úradnom vestníku EÚ (Official journal). EÚ potrebuje spoločný rámec pre dozor nad trhom.

Tretia zo schválených správ sa venuje nariadeniu stanovujúcemu požiadavky pre akreditáciu a dozor nad trhom.

V súčasnej dobe existujú v každom členskom štáte subjekty, ktoré dohliadajú na súlad výrobkov s platnými predpismi. Tieto subjekty však nespĺňajú vždy rovnaké kritériá a neuskutočujú hodnotenie rovnakým spôsobom v

rámci celej EÚ. Účelom je preto poskytnúť spoločný rámec pre doterajšie akreditačnú infraštruktúru, ako aj pre dozor nad trhom (pre vykonávanie kontroly výrobkov a hospodárskych subjektov), pričom kompetencie zostanú aj naďalej na členských štátoch, súčasne však bude zavedený spoločný právny rámec pre koordináciu týchto aktivít na úrovni EÚ.

Nariadenie má vstúpiť do platnosti od januára 2010.

Rozprava (19. 02. 2008):

V rámci rozpravy o tejto problematike vystúpila slovenská europoslankyňa Zita Plešinská (EPP-ED, SK), ktorá bola v rámci politickej skupiny EPP-ED vymenovaná za tieňovú spravodajkyňu k jednej zo správ v prerokovávanom legislatívnom balíčku (k správe poslankyne Schaldemose).

Vo svojom prejave sa vyslovila za odstraňovanie prekážok "pre 23 miliónov malých a stredných podnikov" a v súvislosti s množstvom výrobkov pochádzajúcich z tretích krajín vyzvala na hľadanie odpovedí na výzvy globalizácie

"Jednou z takýchto odpovedí sú jasné legislatívne pravidlá, aby výrobky dovážané na európsky trh spĺňali rovnaké požiadavky na bezpečnosť, ako výrobky vyrábané v rámci Spoločenstva", uviedla a zdôraznila, že základným princípom legislatívneho balíčka je zodpovednosť výrobcov za súlad ich výrobkov s platným európskym právom na jednej strane a zodpovednosť členských štátov ako garantov dozoru nad trhom na strane druhej. "Priznám sa, že už ako spravodajkyňa Európskeho parlamentu pre financovanie európskych noriem mi táto téma prirástla k srdcu", uviedla.

Spomenula tiež, že ako tieňová spravodajkyňa k správe poslankyne Schaldemose orientovala svoje pozmeňovacie návrhy na zvýšenie zodpovednosti dovozcov, zníženie administratívnej záťaže pre malé a stredné podniky, a na zachovanie nového prístupu ako základného rámca pre uvádzanie produktov na trh. "Poukázala som aj na potrebu účinnejších informačných kampaní pre zvyšovanie spotrebiteľského povedomia a svoju pozornosť som zacielila predovšetkým na spotrebiteľa a nutnosť zabezpečiť jeho ochranu pred zdravie nebezpečnými produktmi", uviedla.

Súčasná prax podľa europoslankyne Zity Plešinskej ukazuje, že značka zhody CE nedáva dostatočnú istotu bezpečnosti výrobku. "Z tohto dôvodu sme sa usilovali posilovať význam CE značky, zaviesť sankcie za jej zneužívanie, sprísniť pravidlá na ich ukladanie a výrazne posilniť systém dozoru nad trhom", zdôraznila a informovala, že vyjednaný kompromis zahŕňa presunutie časti článkov týkajúcich sa označenia CE do nariadenia.

V závere svojho vystúpenia ocenila pokrok, ktorý tento legislatívny balík prináša a vyslovila presvedčenie, že zjednotené názvoslovie, postupy a modely posudzovania zhody bude možné použiť pri revízii sektorových smerníc, "najmä pri dlho očakávanej revízii Smernice o hračkách"